BIBLIOGRAPHY

This is not a bibliography of the Crimean War; it includes only works cited in the book.

Archives

Turkey

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Istanbul (BOA).

A. AMD., A. DVN. MHM., A. M..., A. MKT. NZD., A. MKT. UM., HR. MKT., HR. SFR. 4, HR. SYS., HR. TO., İ. DH., İ. HR., İ. MMS., İ. MSM., İ. MTZ.5, İ. MVL.

Russia

Rossiyskiy Gosudarstvenny Voenno-Istoricheskiy Arkhiv, Moscow (RGVIA).

Fond 450 (Turtsiya), Fond 481 (Voina 1853–1856 gg.), Fond 482 (Kavkaz), Fond 846 (Voenno-Ucheny Arkhiv).

Britain

The National Archives (TNA), London. (Formerly the Public Record Office, PRO). FO 195.

The Rothschild Archive, London. Documents related to the 1855 Turkish Loan contracted by Rothschild.

Manuscripts

Arif Efendi. (Düyun-u Umumiye Başmüdürü). *1270 Rus Seferi*. İstanbul, Marmara Üniversitesi Fen Ed. Fak. Kütüphanesi, Yazma Eserler 11.

Kırım Harbi Hakkında Ruzname. Ankara, TTK Kütüphanesi, Yazma Eserler 119.

Published Documents

Adamov, E. and L. Kutakov. "Iz istorii proiskov inostrannoy agentury vo vremya Kavkazskikh voyn", *Voprosy Istorii* 11, Moscow, November 1950, pp. 101–125.

Akarlı, Engin. *Belgelerle Tanzimat: Osmanlı Sadrazamlarından Ali ve Fuad Paşaların Siyasi Vasiyyetnameleri*. Istanbul: Boğaziçi Üniversitesi, 1978.

Akten zur Geschichte des Krimkriegs (AGKK), (ed.) Winfried Baumgart, Munich, Vienna: Oldenbourg Verlag, 1988–2006.

Akty, Sobrannye Kavkazskoyu Arkheograficheskoyu Komissieyu. (AKAK). Arkhiv Kantselyarii Glavnonachalstvuyushchago. 12 vols. Tiflis: Tipografiya Kantselyarii Glavnonachalstvuyushchago grazhdanskoyu chast'yu na Kavkaze, 1866–1906.

Omarov, Khalat A. (ed.). *100 pisem Shamilya*. Mahachkala: Dagestanskiy Nauchny Tsentr Rossiyskoi Akademii Nauk, 1997.

Osmanlı Belgelerinde Kırım Savaşı 1853–1856. (OBKS). Ankara: BOA Yayın Nu. 84, 2006 [appeared in print in February 2007].

Papers relative to Military Affairs in Asiatic Turkey and the Defence and Capitulation of Kars. Presented to Both Houses of Parliament by Command of Her Majesty.

- (PRMA). London: Harrison and Sons, 1856. With a supplement (*Supplementary papers relative to...*).
- Shamil' – Stavlennik Sultanskoy Turtsii i Angliyskikh Kolonizatorov. Sbornik dokumental'nykh materialov. Pod redaktsiei Sh. V. Tsagareyshvili. Tbilisi: Arkhivnoe Upravlenie MVD Gruzinskoi SSR, Gosizdat Gruzinskoi SSR, 1953.
- Şeyh Şamil'in 100 Mektubu. Mektuplar ve açıklama notları: DAM RBA [sic]. Çeviren: Dr. Fikret Efe. İstanbul: Şule Yayınları, Mayıs 2002.
- Türkgeldi, Ali Fuat (1867–1935). *Mesâil-i Mühimme-i Siyâsiyye*. I. Cilt. Yay. Haz. Bekir Sıtkı Baykal. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 1960. Second edition 1987.
- Zayonchkovskiy, Andrey Medardovich (1862–1926). *Vostochnaya Voina 1853–1856 gg v svyazi s sovremennoy ey politicheskoy obstanovkoy. Prilozheniya*. St. Petersburg, 1908.

Periodicals

- Ceride-i Havadis*. İstanbul. (CH)
- Daily News*. London.
- The Globe*. London.
- The Illustrated London Times*. London. (ILN)
- Journal de Constantinople*. İstanbul.
- Kavkaz*. Official newspaper of the viceroyalty of the Caucasus. Tiflis. (twice a week)
- Kavkazskiy Sbornik*. Tiflis. Journal published by the commander in chief of the Caucasian army.
- Morning Advertiser*. London.
- Morning Chronicle*. London.
- Morning Herald*. London.
- Observer*. London.
- Russkaya Starina*. St. Petersburg, monthly journal. 1870–1918.
- The Sun*. London.
- Takvim-i Vekayi*. İstanbul, official Ottoman newspaper.
- The Times*. London. Daily newspaper.
- Voenny Sbornik*. St. Petersburg, monthly journal.

Memoirs, Diaries, Chronicles, Newspaper Articles, War Reportage, Epic Poems and Other Primary Sources

- Ahmed Lütü (Lutfi) Efendi. See Lütü.
- Ahmed Rıza Trabzonî. *Manzume-i Sivastopol*. Hazırlayan Veysel Usta. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 2000.
- Bentley, Nicolas (ed.). *Russell's Despatches from the Crimea 1854–1856*. London: Panther Books, 1970.
- Blokada Karsa. Pis'ma ochevidtsev o pokhode 1855 goda v Aziatskuyu Turtsiyu*. Tiflis: Tipografiya kantselyarii namestnika Kavkazskago, 1856.
- Blunt, John Elijah (1832–1915). "Blunt Speaking". *The Crimean War Reminiscences of John Elijah Blunt, Civilian Interpreter*. Ed. Dr Douglas J Austin. UK: Crimean War Research Society, Special Publication 33, 2007.
- Borozdin, Korniliy Aleksandrovich (1828–1896). *Omer-pasha v Mingrel'ii. Iz vospominaniy o Vostochnoy voine 1853–1856 godov*. St Petersburg, 1873.
- Buzzard, Thomas. *With the Turkish Army in the Crimea and Asia Minor. A Personal Narrative*. London: John Murray, 1915.
- [Calthorpe, Colonel Somerset]. *Letters from Head-Quarters, or the Realities of the War in the Crimea. By an Officer on the Staff*. Two vols. Vol. I. London: John Murray, 1856.

- Cevdet Paşa (1822–1895). *Ma'rûzât*. Ed. Yusuf Halaçoğlu. Istanbul: Çağrı Yayınevi, 1980.
- . *Tezâkir*. Ed. Cavid Baysun. 4 vols. Ankara: TTK, 1991. First Edition 1953.
- Czajkowski, Michal (Mehmed Sadyk Pasha) (1804–1886). “Zametki i vospominaniya Mikhaila Chaykovskago (Sadyk-pashi)”, *Russkaya Starina* 12, St. Petersburg, December 1904, pp. 558–594.
- . *Moje Wspomnienia o Wojnie 1854 Roku*. Warsaw: Wydawnictwo Ministerstwa Obrony Narodowej, 1962.
- Duncan, Charles. *A Campaign with the Turks in Asia*. London: Smith, Elder and Co., 1855. 2 vols.
- Durand de Fontmagne, Baronne. *Kırım Harbi Sonrasında İstanbul*. Translated by Gül-çiçek Soytürk. Istanbul: Tercüman 1001 Temel Eser, 1977.
- Hornby, Mrs. Edmund [Emelia Bithynia Maceroni Hornby]. *In and Around Stam-boul*. Philadelphia: James Challen & Son, [1858?]. Reprinted by Michigan University Library.
- (Lady Hornby). *Constantinople during the Crimean War*. London: Richard Bentley, 1863.
- Hornby, Sir Edmund. *An Autobiography*. London: Constable & Co. Ltd., 1929.
- Klapka, George. *The War in the East: From the Year 1853 till July 1855*. Translated by A. Mednyanszky. London: Chapman and Hall, 1855.
- Kovalevskiy, Yegor Petrovich (Eg. Kowalewski). *Der Krieg Russlands mit der Türkei in den Jahren 1853 und 1854 und der Bruch mit den Westmächten*. Leipzig: Verlag von Bernard Schlicke, 1869.
- Lake, Henry Atwell (Colonel). *Kars and Our Captivity in Russia*. London: Richard Bentley, 1856.
- . *A Narrative of the Defence of Kars*. London: Richard Bentley, 1857.
- Lane-Poole, Stanley. *The Life of the Right Honourable Stratford Canning: Viscount Stratford de Redcliffe*. 2 vols. London & New York: Longmans, Green, and Co., 1888.
- . *Lord Stratford Canning'in Türkiye Anıları*. Çev. Can Yücel. Ankara: Türkiye İş Bankası Yayınları, 1959. Ankara: Yurt Yayınları, 1988. Istanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 1999.
- Leward, Frank. *Memorials*. Ed. Charles Bampton. London: Kegan Paul, Trench & Co., 1884.
- Likhutin, Mihail D. (?–1882). *Russkie v Aziatskoy Turtsii v 1854 i 1855 godakh*. St. Petersburg: Tipografiya tovarischestva “Obschestvennaya Pol'za”, 1863.
- Lütfi Efendi. *Vak'a-nüvis Ahmed Lütfi Efendi Tarihi*. C. IX. Yayınlayan Prof. Dr. Münir Aktepe. Istanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, 1984.
- Marx, Karl. *The Eastern Question. A reprint of letters written 1853–1856 dealing with the events of the Crimean War*. Edited by Eleanor Marx Aveling and Edward Aveling. New York: B. Franklin, 1968. London: Frank Cass, 1969. First edition London, 1897.
- Melek Hanım. Wife of H. H. Kibrizli-Mehemet-Pasha. *Thirty Years in the Harem*. London, 1872. New edition: NJ: Gorgias Press, 2005. Introduced by Irwin C. Schick.
- . *Haremden Mahrem Hatıralar*. Fransızca'dan çeviren: İsmail Yerguz. Istanbul: Oğlak Yayınları, 1999.
- Millingen, Frederick. See Osman Bey.
- Moltke, Helmuth von. *Moltke'nin Türkiye Mektupları*. İstanbul: Remzi Kitabevi, 1999.
- Money, Edward. *Twelve Months with the Bashi-Bazouks*. London: Chapman and Hall, 1857. Reprinted by Adamant Media Corporation, (Elibron Classics), 2005.
- Muravyov, Nikolay Nikolayevich. *Voina za Kavkazom v 1855 godu*. 2 vols. St. Petersburg: Tipografiya tovarischestva “Obschestvennaya pol'za”, 1877.
- Mustafa Zariif Paşa. See Zariifi Mustafa Paşa.

- Nafiz Efendi. *Silistre Muhasarası*. İstanbul: Teodor Kasap Matbaası, 1290 [1873–74].
- . “Krepost’ Silistriya v 1854 godu”, *Voenny Sbornik* 106(12), 1875, pp. 488–502 (translation from Ottoman Turkish).
- Oliphant, Laurence. *The Trans-Caucasian Campaign of the Turkish Army under Omer Pasha. A Personal Narrative*. Edinburgh and London: William Blackwood and Sons, 1856.
- Osman Bey (Major). “Vospominaniya o 1855 gode”, *Kavkazskiy Sbornik*, t. 2, 1877, pp. 143–214.
- Öztelli, Cahit. *Uyan Padişahım*. İstanbul: Milliyet Yayınları, 1976.
- Petrov, General Andrey Nikolayevich. *Voina Rossii s Turtsiey. Dunayskaya kampaniya 1853 i 1854 gg.* Vol. I. St. Petersburg, 1890.
- Russell, William Howard (The Times correspondent). *The British Expedition to the Crimea*. Revised Edition. London: G. Routledge & Co., 1858.
- . *Despatches from the Crimea 1854–1856*. London: Deutsch, 1966. Also see Bentley, Nicolas.
- Salname-i Devlet-i Aliyye* 1268–1273.
- Sandwith, Humphry. *A Narrative of the Siege of Kars*. London: John Murray, 1856.
- Senior, Nassau William. *A Journal Kept in Turkey and Greece in the Autumn of 1857 and the Beginning of 1858*. London: Longman, Brown, Green, Longmans and Roberts, 1859.
- Skene, James Henry. *With Lord Stratford in the Crimean War*. London: Richard Bentley and Son, 1883. Reprinted by Elibron Classics, 2005.
- Slade, Adolphus [Mushaver Pasha] (1804–1877). *Turkey and the Crimean War. A Narrative of Historical Events*. London: Smith, Elder and Co., 1867.
- . *Türkiye ve Kırım Harbi*. Translated by Ali Rıza Seyfi (officer of the Turkish general staff). İstanbul: Genelkurmay X. Ş., 1943.
- Zarifi Mustafa Paşa. Enver Ziya Karal (ed.). “Zarif Paşa’nın Hatıratı 1816–1862”, *Belleten* IV, Ankara, 1940, pp. 442–494.

Secondary Sources

General Reference Sources, Bibliographies

- Bol’shaya Sovetskaya Entsiklopediya*. Article “Krymskaya Voina” by I. V. Bestuzhev-Lada.
- Cliff, David. *A Crimean War Bibliography*. West Yorkshire: Crimean War Research Society, 1987.
- Devellioğlu, Ferit. *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*. Ankara: Aydın Kitabevi, 2002.
- Encyclopedia Britannica*. Article “Crimean War”.
- Katalog Knig o Krymskoi (Vostochnoy) Voine v fondakh nauchnoy biblioteki “Tavrika” im. A. Kh. Stevena*. Krymskiy respublikanskiy kraevedcheskiy muzey. Krymskiy tsentr gumanitarnykh issledovaniy. Sostavitel’ N. N. Kolesnikova. Simferopol: Krymskiy Arkhiv, 2005.
- Kuneralp, Sinan. *Son Dönem Osmanlı Erkan ve Ricali (1839–1922)*. İstanbul: The Isis Press, 1999.
- Mehmed Süreyya. *Sicill-i Osmani*. 6 vols. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 1996.
- Redhouse, Sir James W. *A Turkish and English Lexicon*. İstanbul, 1890. Beirut: Librairie du Liban, 1996.
- Şemsettin Sami. *Kamus ül A’lam*. Vol. 5. İstanbul: Mihran Matbaası, 1896.
- and M. Emin Bozarslan (Osmanlıcadan çeviren). *Tarihteki İlk Türkçe Ansiklopedide Kürdistan ve Kürdler*, İstanbul: Deng Yayınları, 2001.
- Sovetskaya Istoricheskaya Entsiklopediya*. “Krymskaya voina”, vol. 8, Moscow, 1965, pp. 196–203.

The Turks (Encyclopedia). Vol. 4. Ankara: Yeni Türkiye, 2002.
Zayonchkovskiy, Pyotr Andreyevich (ed.). *Istoriya dorevolyutsionnoy Rossii v dnevnikakh i vospominaniyakh. Tom 2. Chast' 1. 1801–1856*. Moscow: Izdatel'stvo "Kniga", 1977.

Books, Articles, Reviews, Symposium Papers

- Abdurrahman Şeref. *Tarih Söyleşileri (Müşahabe-i Tarihiye)*. Sadeleştiren Mübaccel Nami Duru. İstanbul: Sucuoğlu Matbaası, 1980.
- Abu-Manneh, Butrus. *Studies on Islam and the Ottoman Empire in the 19th Century (1826–1876)*. İstanbul: The Isis Press, 2001.
- Acar, Kezban. *Resimlerle Rusya, Savaşlar ve Türkler*. Ankara: Nobel Yayınları, 2004.
- Açba, Sait. *Osmanlı Devletinin Dış Borçlanması (1854–1915)*. Afyon: Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Yayınları, 1995.
- Adanır, Fikret. "Der Krimkrieg von 1853–1856", in *Handbuch der Geschichte Russlands, Band 2*, Stuttgart: Anton Hiersemann Verlag, 2001, pp. 1189–1250.
- . "Turkey's entry into the Concert of Europe", *European Review* 13(3), London, 2005, pp. 395–417.
- Akar, Şevket K. and Hüseyin Al. *Osmanlı Dış Borçları ve Gözetim Komisyonları 1854–1856*. İstanbul: Osmanlı Bankası Arşiv ve Araştırma Merkezi, Kasım 2003.
- . "Dersaadet Bankası'nın tasfiyesi ve 1852 borçlanması", *Tarih ve Toplum. Yeni Yaklaşımlar* 4(244), İstanbul, Güz 2006, pp. 149–207.
- Aksan, Virginia. *Ottoman Wars 1700–1870: An Empire Besieged*. London, NY: Pearson Longman, 2007.
- Akün, Ömer Faruk. "Eski Bir Şeyh Şamil Destanı", in *Atsız Armağanı*, Erol Güngör et al (eds.), İstanbul: Ötüken Yayınevi, 1976, pp. 17–59.
- Akyıldız, Ali. *Osmanlı Finans Sisteminde Dönüm Noktası. Kağıt Para ve Sosyo-Ekonomik Etkileri*. İstanbul: Eren Yayıncılık, 1996.
- . *Mümin ve Müsrif Bir Padişah Kızı: Refia Sultan*. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 1998.
- . "Osmanlı Devleti'nin Kırım Savaşı'nı Finansmanı: İç ve Dış Borçlanmalar", symposium paper in *Savaşın Barışa*, 2007, pp. 11–18.
- Ali Haydar Emir [Alpagot]. "Kırım Harbinin Safahat-ı Bahriyesine Muteallik Vesaik-ı Resmîye", *Risale-i Mevkute-i Bahriye*, cilt 4, numero 11–12, Eylül – Teşrin-i Evvel 1334 [Sept.–Nov. 1918], pp. 529–545.
- Ali Rıza Seyfi. "Serdar-ı Ekrem Ömer Paşa'nın Maver-i Kafkas Seferi ve Kars Niçün Sükut Etti?", *Donanma Mecmuası*, 1327–1328, pp. 2017–2022, 139–142.
- Allen, W. E. D. and Paul Muratoff. *Caucasian Battlefields. A History of the Wars on the Turco-Caucasian Border, 1828–1921*. Cambridge: Cambridge University Press, 1953. Nashville: The Battery Press, 1999.
- Anderson, M. S. *The Great Powers and the Near East (1774–1923)*. Great Britain: Robert Cunningham and Sons Ltd., 1970.
- Anderson, Olive. "Economic Warfare in the Crimean War", *The Economic History Review*, New Series, 14(1), 1961, pp. 34–47.
- . "Great Britain and the Beginnings of the Ottoman Public Debt, 1854–55", *The Historical Journal* 7(1), 1964, pp. 47–63.
- . *A Liberal State at War: English Politics and Economics during the Crimean War*. New York: St. Martin's Press, 1967.
- Andıç, Fuat and Süphan Andıç. *Kırım Savaşı. Ali Paşa ve Paris Antlaşması*. İstanbul: Eren Yayıncılık, 2002.
- Averyanov, Pyotr Ivanovich (1867–1937). *Kurdy v voynakh Rossii s Persiei i Turtsiei v techenie XIX stoletiya*. Tiflis: Tipografiya Shtaba Kavkazskago voennago okruga, 1900.
- . Ayyarov [sic]. *Osmanlı-Rus ve İran Savaşları'nda Kürtler 1801–1900*. Osmanlıcadan tercüme eden: Muhammed (Hoko) Varlı (Xani). Ankara: Sipan Yayıncılık, 1995.

- Badem, Candan. "The Treatment of the Crimean War in Turkish Historiography", *Vostochnaya (Krymskaya) Voina 1853–1856 godov: Novye materialy i novoe osmyslenie*, vol. 1, Simferopol: Krymskiy Arkhiv, 2005, pp. 24–35.
- . "Rus ve Sovyet Tarih Yazımında Kırım Savaşı", *Toplumsal Tarih* 155, İstanbul, November 2006, pp. 16–23.
- . "Başbakanlık Osmanlı Arşivi'nden Osmanlı Belgelerinde Kırım Savaşı Derlemesi", review article, *Toplumsal Tarih* 160, İstanbul, April 2007, pp. 92–94.
- . "Kırım Savaşı Sırasında İsyanlar ve Asayiş Sorunları (1853–1856)", symposium paper in *Savaşın Barişi*, İstanbul: İ. Ü. Ed. Fak. Tarih Araştırmaları Merkezi, 2007, pp. 285–327.
- . *The Ottomans and the Crimean War*, PhD dissertation, Sabancı University, 2007.
- . "Kırım Savaşı Esnasında Namık Paşa'nın Avrupa'da Borç Arayışı (1853–54)", *Toplumsal Tarih* 186, İstanbul, June 2009, pp. 68–75.
- Bailey, Frank Edgar. "The Economics of British Foreign Policy, 1825–50", *The Journal of Modern History* XII/4, December 1940, pp. 449–484.
- . *British Policy and the Turkish Reform Movement*, Cambridge (Massachusetts), London: Harvard University Press, 1942.
- Baumgart, Winfried. *The Crimean War, 1853–1856*. London: Arnold; New York: Oxford University Press, 1999.
- Baykal, Bekir Sıtkı. "Makamat-ı Mübareke Meselesi ve Babıali", *Belleten* XXIII (90), Ankara, April 1959, pp. 240–266.
- Berkok, İsmail. *Tarihte Kafkasya*. İstanbul: İstanbul Matbaası, 1958.
- Besbelli, Saim [Retired Naval Colonel]. *1853–1856 Osmanlı-Rus ve Kırım Savaşı (Deniz Harekâtı)*. Ankara: Genelkurmay Harp Tarihi Yayınları, 1977.
- Bestuzhev, Igor Vasilyevich. *Krymskaya Voina 1853–56*. Moscow: Izdatel'stvo AN SSSR, 1956.
- Blanch, Lesley. *The Sabres of Paradise*. NY: Carroll & Graf Publishers, 1995.
- Bogdanovich, Modest Ivanovich. *Vostochnaya Voina 1853–1856 godov*. St. Petersburg: Tip. M. Stasiulievicha, 1877.
- Budak, Mustafa. "1853–1856 Kırım Harbi Başlarında Doğu Anadolu-Kafkas Cephesi ve Şeyh Şamil". *Kafkas Araştırmaları* 1, 1988, pp. 52–58, 132–137, 236–243.
- . "1853–1856 Kırım Savaşı'nda Osmanlı Devleti ile Şeyh Şamil Arasındaki İlişkiler". *Tarih Boyunca Balkanlardan Kafkaslara Türk Dünyası Semineri*, 29–31 Mayıs 1995. *Bildiriler*. İstanbul: İ. Ü. Edebiyat Fakültesi Basımevi, 1996, pp. 79–92.
- Burchuladze, Yermolay Yevseyevich. "Krushenie Anglo-Turetskikh Zakhvatnicheskikh Planov v Gruzii v 1855–1856 godakh". *Voprosy Istorii* 4, Moscow 1952, pp. 10–24.
- Burkay, Kemal. *Geçmişten Bugüne Kürtler ve Kürdistan*. Cilt 1. İstanbul: Deng Yayınları, 1992. İkinci baskı, 1997.
- Celil, Celile. XIX. *Yüzyıl Osmanlı İmparatorluğunda Kürtler*. Rusça'dan çeviren Mehmet Demir. Ankara: Öz-Ge Yayınları, 1992.
- Chernyshevskiy, N. G. "Rasskaz o Krymskoi Voyne (po Kingleku)", *Polnoe sobranie sochineniy*, t. X, Moscow: Gospolitizdat, 1951, pp. 193–440. Written 26 October 1863.
- Clay, Christopher. *Gold for the Sultan. Western Bankers and Ottoman Finance 1856–1881*. London, New York: I. B. Tauris Publishers, 2000.
- Curtiss, John Shelton. "The Army of Nicholas I. Its Role and Character", *The American Historical Review* 63(4), July 1958, pp. 880–889.
- . *The Russian Army under Nicholas I, 1825–1855*. Durham, N.C.: Duke University Press, 1965.
- Curzon, Robert. *Armenia: A Year at Erzerum, and on the Frontiers of Russia, Turkey, and Persia*. New York: Harper & Brothers, 1854.
- Çavlı, Emin Ali. *Kırım Harbi (Paris Muahedesi 1956)*. İstanbul: Hilmi Kitabevi, 1957.
- Çelik, Yüksel. "Tanzimat Devrinde Rüşvet-Hediye İkilemi ve Bu Alandaki Yolsuzlukları Önleme Çabaları", *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi* 15, İstanbul 2006, pp. 25–64.

- Davison, Roderic. *Reform in the Ottoman Empire, 1856–1876*. Princeton, N.J.: Princeton University Press, 1963. New York: Gordian Press, 1973. Turkish translation: *Osmanlı İmparatorluğu'nda Reform, 1856–1876*. Translated from the English by Osman Akınhay. Istanbul: Papirus, 1997.
- . *Essays in Ottoman and Turkish History, 1774–1923: The Impact of the West*. Austin: University of Texas, 1990. London: Saqi Books, 1990.
- . *Nineteenth Century Ottoman Diplomacy and Reforms*. Istanbul: Isis Press, 1999.
- Druzhinin, N. M. “Spornye voprosy Krymskoi voiny”. Pis'ma v redaktsiyu. (Reply to Tarle). *Istoricheskiy Zhurnal* 4/140, Institut Istorii AN SSSR, Moscow 1945, pp. 113–120.
- Dubrovin, Nikolai Fyodorovich. *Istoriya Krymskoi voiny i oborony Sevastopolya*. 3 vols. St. Petersburg: Tipografiya tovarischestva “Obschestvennaya Pol'za”, 1900.
- Edgerton, Robert B. *Death or Glory: The Legacy of the Crimean War*. Boulder, CO: Westview Press, 1999.
- Eldem, Edhem. “Ottoman financial integration with Europe: Foreign loans, the Ottoman Bank and the Ottoman public debt”, *European Review* 13 (3), Cambridge University Press, 2005, pp. 431–445.
- Engelhardt, Edouard. *Türkiye ve Tanzimat Hareketleri*. Türkçesi Ayla Düz. Istanbul: Milliyet Yayınları, 1976.
- Erdem, Y. Hakan. *Slavery in the Ottoman Empire and Its Demise 1800–1909*. Houndmills, Basingstoke, Hampshire: Macmillan Press; New York: St. Martin's Press, 1996.
- . “Kırım Savaşı'nda Karadeniz Beyaz Köle Ticareti”, symposium paper in *Savaşın Barışa*, 2007, pp. 85–118.
- Fevzi. See Kurtoglu, Fevzi.
- Fortescue, John William. *A History of the British Army*. Vol. XIII (1852–1870). London: MacMillan, 1929. London: Naval & Military Press, 2004.
- Gammer, Moshe. *Muslim Resistance to the Tsar: Shamil and the Conquest of Chechnia and Daghestan*. London: Frank Cass, 1994.
- . “Shamil and the Ottomans: A Preliminary Overview”, *V. Milletlerarası Türkiye Sosyal ve İktisat Tarihi Kongresi. Tebliğler. İstanbul 21–25 Ağustos 1989*. Ankara: TTK, 1990, pp. 387–394.
- Genelkurmay Harp Tarihi Başkanlığı. *Türk Silahlı Kuvvetleri Tarihi. III. Cilt. 5. Kısım. 1793–1908*. Ankara: Genelkurmay Basımevi, 1978. See pp. 450–466 for the Crimean War.
- and Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı. *Selçuklular Döneminde Anadolu'ya Yapılan Akınlar – 1799–1802 Osmanlı-Fransız Harbinde Akka Kalesi Savunması – 1853–1856 Osmanlı – Rus Kırım Harbi Kafkas Cephesi*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 1981.
- Gencer, Mustafa. “Alman Basınında Kırım Savaşı”, symposium paper in *Savaşın Barışa*, 2007, pp. 151–172.
- Genç, Mehmet. *Osmanlı İmparatorluğu'nda Devlet ve Ekonomi*. Istanbul: Ötüken Neşriyat, 2000.
- Geyrot, Aleksandr Fedorovich. *Opisanie Vostochnoy Voiny 1853–1856 gg*. St. Petersburg: Tipografiya Eduarda Goppe, 1872.
- Goldfrank, David. “The Ottoman Empire and the Origin of the Crimean War: Sources and Strategies”, *The Turks*, vol. 4, Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 2002, pp. 233–245.
- Göçen, Hayreddin Nedim. See Hayreddin Bey.
- Gövsä, İbrahim Alaettin. *Türk Meşhurları Ansiklopedisi*. Vol. 1. [Istanbul]: Yedigün Neşriyat, undated.
- Grigoryants, Vladimir Yervandovich. “Vostochnaya (Krymskaya) voyna i armyane”, *Istoricheskoe Nasledie Kryma* 6–7, Simferopol, 2004.

- Gülsoy, Ufuk. *Osmanlı Gayrimüslimlerinin Askerlik Serüveni*. İstanbul: Simurg Yayınları, 2000.
- Güran, Tevfik. "Tanzimat Döneminde Osmanlı Maliyesi, Bütçeler ve Hazine Hesapları 1841–1861", *Türk Tarih Kurumu, Belgeler XIII* (17), Ankara 1988, pp. 213–364. Ayırbasım: Ankara: TTK, 1989.
- Gürel, A. Tevfik (Kur. Yzb). *1853–55 Türk-Rus ve Müttefiklerin Kırım Savaşı*. İstanbul: Askeri Matbaa, 1935.
- Hakan, Sinan. *Osmanlı Arşiv Belgelerinde Kürtler ve Kürt Direnişleri (1817–1867)*. İstanbul: Doz Yayıncılık, 2007.
- Hale, William and Ali İhsan Bağış (eds.). *Four Centuries of Turco-British Relations*. North Humberside, UK: The Eothen Press, 1984.
- Halicz, Emanuel. *Danish Neutrality during the Crimean War (1853–1856): Denmark between the Hammer and the Anvil*. Odense: University Press of Southern Denmark, 1977.
- Hayreddin Bey. *1270 Kırım Muharebesinin Tarih-i Siyasiyesi*. İstanbul: Ahmed İhsan Matbaası, 1326 [1910]. New simplified edition: *Kırım Harbi*. [Hazırlayan: Şemseddin Kutlu]. İstanbul: Tercüman Gazetesi 1001 Temel Eser, 1976.
- Heinzelmann, Tobias. *Heiliger Kampf oder Landesverteidigung? Die Diskussion um die Einführung der allgemeinen Militärpflicht im Osmanischen Reich 1826–1856*. Frankfurt am Main: Peter Lang, 2004.
- Henderson, Gavin B. "The Diplomatic Revolution of 1854: I The Four Points", *The American Historical Review* 43(1), October 1937, pp. 22–50.
- Hüseyin Hüsnü. *Saika-i Zafer*. İstanbul: Maarif Vekaleti, 1292 [1876].
- İbragimbeyli, Khadji Murat. *Kavkaz v Krymskoi Voine 1853–1856 gg. i Mezhdunarodnye Otnosheniya*. Moscow: Nauka, 1971.
- İğdemir, Uluğ. *Kuleli Vakası Hakkında Bir Araştırma*. Ankara: TTK, 1937.
- İlgürel, Mücteba. "Rus Donanmasının Sinop Baskını", *Birinci Tarih Boyunca Karadeniz Kongresi Bildirileri (13–17 Ekim 1986)*, Samsun 1988, s. 163–177.
- İnal, İbnülemin Mahmut Kemal. *Son Sadrazamlar*. 1. Cilt. İstanbul: Dergah Yayınları, 1981?
- İnalçık, Halil; Quataert, Donald (eds.). *An Economic and Social History of the Ottoman Empire*. Vol. II. Cambridge: Cambridge University Press, 1997.
- Jorga, Nicolae. *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi*, cilt 5. Çeviri: Nilüfer Epçeli. İstanbul: Yeditepe Yayınevi, 2005.
- Karal, Enver Ziya. "Rüşvetin Kaldırılması için Yapılan Teşebbüsler", *Tarih Vesikaları* 1, June 1941, pp. 45–65.
- . *Osmanlı Tarihi V*. Ankara: TTK, 1995.
- Karasu, Cezmi. "Kırım Savaşı'nda Kontenjan Askeri", *Yedinci Askeri Tarih Semineri Bildirileri I*, Ankara: Genelkurmay ATASE Yayınları, 2000, pp. 15–27.
- Kaylan, Aziz [Derleyen]. *(Tarihimizin Unutulan Olayı) Kırım Savaşı (1853–1856)*. İstanbul: Milliyet Yayın Ltd. Şti. Yayınları, 1975.
- Kaynar, Reşat. *Mustafa Reşit Paşa ve Tanzimat*. Ankara: TTK, 1991.
- Kazgan, Gülten. *Tanzimat'tan 21. Yüzyıla Türkiye Ekonomisi*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2002.
- Kennedy, Paul. *The Rise and Fall of The Great Powers. Economic Change and Military Conflict from 1500 to 2000*. New York: Vintage, 1989.
- . *Büyük Güçlerin Yükseliş ve Çöküşleri*. Çeviren: Birtane Karanakçı. Ankara: İş Bankası Yayınları, 1990.
- Khalfin, Naftula Aronovich. *Bor'ba za Kurdistan. (Kurdskiy vopros v mezhdunarodnyh otnosheniyah XIX veka)*. Moscow, 1963.
- (Halfin). *XIX. Yüzyılda Kürdistan Üzerinde Mücadeleler*. Ankara: Komal, 1976. İstanbul: Komal, 1992.
- Kırım Savaşı'nın 150nci Yılı / 150th Anniversary of the Crimean War*. İstanbul: Vehbi Koç Vakfı Sadberk Hanım Müzesi, December 2006.

- Kırımlı, Hakan. "The Crimean Tatar Units in the Ottoman Army during the Crimean War", unpublished symposium paper presented at the French Institute of Anatolian Studies (IFEA) in Istanbul on 27 November 2004.
- Kırlı, Cengiz. "Yolsuzluğun İcadı: 1840 Ceza Kanunu, İktidar ve Bürokrasi", *Tarih ve Toplum. Yeni Yaklaşımlar* 4 (244), Güz 2006, pp. 45–199.
- Kırzioğlu, Fahrettin. 100. *Yıldönümü Dolayısıyla 1855 Kars Zaferi*. İstanbul: Işıl Matbaası, 1955.
- . "Folk Traditions in Kars during the Last Six Turkish-Russian Wars on the Anatolian Front", *Kars and Eastern Anatolia in the Recent History of Turkey. Symposium and the Excavation*. Ankara: Publication of Governor's Office of Kars and Atatürk University, 1994, pp. 147–162.
- Kızıltoprak, Süleyman. "Egyptian troops in the Crimean War (1853–1856)", *Vostochnaya (Krymskaya) Voyna 1853–1856 godov: Novye materialy i novoe osmysleniye*. Tom 1, Simferopol: Krymskiy Arkhiv, 2005, pp. 48–55.
- Kinglake, Alexander W. *The Invasion of the Crimea: Its Origin, and an Account of its Progress Down to the Death of Lord Raglan*. 6 vols. New York, London: Harper, 1863–87.
- Kundukh, Aytek. *Kafkasya Müridizmi: Gazavat Tarihi*. Haz. Tarık Cemal Kutlu. İstanbul: Gözde Kitaplar Yayınevi, 1987.
- Kuneralp, Sinan. "Bir Osmanlı Diplomatı Kostaki Musurus Paşa 1807–1891", *Belleten* XXXIV/135, Temmuz 1970, pp. 421–435.
- Kurat, Akdes Nimet. *Türkiye ve Rusya: XVIII. Yüzyıl Sonundan Kurtuluş Savaşına Kadar Türk-Rus İlişkileri (1798–1919)*. Ankara: Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınları, 1970.
- [Kurtoğlu], Fevzi (Yüzbaşı, Bahriye mektebi muallimlerinden). *1853–1855 Türk-Rus Harbi ve Kırım Seferi*. İstanbul: Devlet Matbaası, 1927.
- Kütükoğlu, Mübahat. XX. *Asra Erişen İstanbul Medreseleri*. Ankara: TTK, 2000.
- Lambert, Andrew. *The Crimean War: British Grand Strategy against Russia, 1853–56*. Manchester: Manchester University Press, 1991.
- Lambert, Andrew and Stephen Badsey. *The War Correspondents. The Crimean War*. Gloucestershire: Alan Sutton, 1994.
- Levy, Avigdor. "The Officer Corps in Sultan Mahmud II's New Ottoman Army, 1826–39", *International Journal of Middle East Studies* 2, 1971, pp. 21–39.
- . "Formalization of Cossack Service under Ottoman Rule", in Gunther Rothenberg, Bela Kiraly and Peter Sugar (eds.), *East Central European Society and War in the Pre-Revolutionary Eighteenth Century*, NY: Columbia University Press, 1982, pp. 491–505.
- Lewis, Bernard. "Slade on the Turkish Navy", *Journal of Turkish Studies / Türklük Bilgisi Araştırmaları*, vol. 11, Harvard University, 1987, pp. 1–10.
- Malmisanij, [Mehemed]. *Cızıra Botanlı Bedirhaniler*. İstanbul: Avesta Yayınevi, 2000.
- Mardin, Şerif. *Yeni Osmanlı Düşüncesinin Doğuşu*. İstanbul: İletişim Yayınları, 1998.
- Mawson, Michael Hargreave. *The True Heroes of Balaclava*. Kent, Bedford, London: Crimean War Research Society Publications, spiral-bound printout, 1996.
- Morawitz, Charles. *Türkiye Maliyesi*. Ankara: Maliye Bakanlığı Tetkik Kurulu Yayını, 1979.
- Mordvinov, R. N. *Sinopskiy Boy*. Leningrad: Obschestvo po rasprostraneniye politicheskikh i nauchnykh znaniy, 1953. Stenogramma publichnoy leksi.
- Mosse, Werner E. "How Russia Made Peace September 1855 to April 1856", *Cambridge Historical Journal* 11(3), 1955, pp. 297–316.
- Ochsenwald, William. "Muslim-European Conflict in the Hijaz: The Slave Trade Controversy, 1840–1895", *Middle Eastern Studies* 16, 1980, pp. 115–126.
- . *Religion, Economy, and State in Ottoman-Arab History*. İstanbul: The ISIS Press, 1998.

- Onaran, Burak. "Kuleli Vakası hakkında 'başka' bir araştırma", *Tarih ve Toplum Yeni Yaklaşımlar* 5, Spring 2007, p. 17.
- Ortaylı, İlber. *İmparatorluğun En Uzun Yüzyılı*. İstanbul: İletişim Yayınları, 2001.
- Osman Bey, Major. "Vospominaniya o 1855 gode", *Kavkazskiy Sbornik*, vol. 2, 1877, pp. 143–214.
- Özcan, Besim. *Kırım Savaşı'nda Mali Durum ve Teb'anın Harb Siyaseti (1853–1856)*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları, 1997.
- Pakalın, Mehmet Zeki. *Maliye Teşkilatı Tarihi (1442–1930)*. Vol. 3. Ankara: Maliye Bakanlığı Tetkik Kurulu Yayını, 1978.
- Palmer, Alan W. *Kırım Savaşı ve Modern Avrupa'nın Doğuşu*. Translated by Meral Gaspıralı. İstanbul: Sabah Yayınları, 1999.
- Pamuk, Şevket. *Osmanlı Ekonomisi ve Dünya Kapitalizmi (1820–1913)*. Ankara: Yurt Yayınları, 1984. Revised edition: *Osmanlı Ekonomisinde Bağımlılık ve Büyüme 1820–1913*. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 1994.
- Pokrovskiy, Mikhail N. (?–1932). *Istoriya Rossii v XIX veke*, tom III, chast' 2-ya, otd. 1. Moscow: Br. A. i I Granat i Ko., 1908. Moscow: Izdatel'stvo "Tsentrpoligraf", 2001.
- . *Diplomatiya i Voiny Tsarskoy Rossii v XIX Stoletii. Sbornik Statey*. Moscow: Krasnaya Nov', 1923.
- Ponting, Clive. *The Crimean War. The Truth Behind the Myth*. London: Chatto & Windus, 2004; Pimlico, 2005.
- Puryear, Vernon John. "New Light on the Origins of the Crimean War", *The Journal of Modern History* 3(2), June 1931, pp. 219–234.
- . *England, Russia, and the Straits Question, 1844–1856*. Berkeley: University of California Publications in History, 1931. Reprinted, Hamden: Archon Books, 1965.
- . *International Economics and Diplomacy in the Near East: A Study of British Commercial Policy in the Levant, 1834–1853*. Stanford University Press; London: H. Milford, Oxford University Press, 1935. Reprinted, Hamden: Archon Books, 1969.
- Quataert, Donald. *Ottoman Manufacturing in the Age of the Industrial Revolution*, Cambridge & New York: Cambridge University Press, 1993.
- Ralston, David B. *Importing the European Army*. Chicago & London: The University of Chicago Press, 1990.
- Reid, James J. *Crisis of the Ottoman Empire. Prelude to Collapse 1839–1878*. Stuttgart: Franz Steiner Verlag, 2000.
- . "How the Turks Rule Armenia", in Richard G. Hovannisian (ed.), *Armenian Karin / Erzerum*, Costa Mesa, CA: Mazda Publishers, 2003, pp. 147–187.
- Riasanovsky, Nicholas V. *A History of Russia*. Oxford: Oxford University Press, 2000.
- Rodkey, Frederick Stanley. "Lord Palmerston and the Rejuvenation of Turkey, 1830–41", Part I, *The Journal of Modern History* 1 (4), December 1929, pp. 570–593; Part II, *The Journal of Modern History* 2 (2), June 1930, pp. 193–225.
- . "Ottoman Concern about Western Economic Penetration in the Levant, 1849–1856", *Journal of Modern History* 30(4), December 1958, pp. 348–353.
- Rosenthal, Steven. "Foreigners and Municipal Reform in Istanbul: 1855–1865", *International Journal of Middle East Studies* 11(2), April 1980, pp. 227–245.
- Royle, Trevor. *Crimea. The Great Crimean War 1854–1856*. London: Little, Brown and Company, 1999. Second edition: London: Abacus, 2000.
- Rudnytsky, Ivan Lysiak. "Michał Czajkowski's Cossack Project During the Crimean War: An Analysis of Ideas", in P. L. Rudnytsky (ed.), *Essays in Modern Ukrainian History*, Edmonton, Alberta: Canadian Institute of Ukrainian Studies, 1987, pp. 173–186.
- Saab, Ann Pottinger. *The Origins of the Crimean Alliance*. Charlottesville: University Press of Virginia, 1977.

- Sakaoğlu, Necdet; Akbayan, Nuri. *Sultan Abdülmecid. A Milestone on Turkey's Path of Westernization*. Istanbul: Denizbank Publications (Creative Yayıncılık Ltd), January 2002.
- Salih Hayri. *Kırım Zafernamesi – Hayrabat*. Hazırlayan Necat Birinci. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 1988.
- Savaşın Barışa: 150. Yıldönümünde Kırım Savaşı ve Paris Antlaşması (1853–1856)*. 22–23 Mayıs 2006. *Bildiriler*. Istanbul: İ. Ü. Ed. Fak. Tarih Araştırma Merkezi, 2007.
- Sayar, Ahmed Güner. *Osmanlı İktisat Düşüncesinin Çağdaşlaşması*. Istanbul: Der Yayınları, 1986.
- Saydam, Abdullah. *Kırım ve Kafkas Göçleri (1856–1876)*. Ankara: TTK, 1997.
- Seaton, Albert. *The Crimean War. A Russian Chronicle*. London: B. T. Batsford Ltd, 1977.
- Semenov, L. S.; Sheremet, V. I. “Vneshneekonomicheskie svyazi Turtsii epokhi Krymskoi voiny”, *Vestnik Leningradskogo Universiteta* 14, vypusk 3, 1973, pp. 44–49.
- Sevgen, Nazmi. *Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da Türk Beylikleri. Osmanlı Belgeleri ile Kürt Türkleri Tarihi*. Yayına hazırlayanlar: Şükrü Kaya Sertoğlu – Halil Kemal Türközü [Erdal İter]. Ankara: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü, 1982.
- Seyitdanlıoğlu, Mehmet; İncalcık, Halil (eds.). *Tanzimat*. Ankara: Phoenix, 2006.
- Sezer, Hamiyet. “Ferhat Paşa'nın Kırım Savaşı Sırasında Kafkas Cephesindeki Osmanlı Ordusuna Dair Düşünceleri”, *Sekizinci Askeri Tarih Semineri Bildirileri*, 1, Ankara: Genelkurmay Basımevi, 2003, pp. 75–85.
- Shaw, Stanford J.; Shaw, Ezel Kural. *History of the Ottoman Empire and Modern Turkey*. Vol. II. Cambridge, UK: Cambridge University Press, 1977.
- Sheremet, Vitaliy Ivanovich. (co-author L. S. Semenov), “Vneshneekonomicheskie svyazi Turtsii epokhi Krymskoy voiny”, *Vestnik Leningradskogo Universiteta* 14, vypusk 3, 1973, pp. 44–49.
- (co-author Khadji Murat Ibragimbeyli), “Sovremennaya Turetskaya Istoriografiya Vostochnoy (Krymskoy) Voiny”, *Voprosy Istorii* 4, Moscow, April 1977, pp. 45–57.
- Shkedy, Oleg P. “Turetskaya armiya v Krymskoy kampanii”, *Vostochnaya (Krymskaya) Voina 1853–1856 godov: Novye materialy i novoe osmyslenie*, vol. 1, Simferopol: Krymskiy Arkhiv, 2005, pp. 78–90.
- Sinaplı, Ahmet Nuri. *Şeyhül Vüzera, Serasker Mehmet Namık Paşa*. Istanbul: Yenilik Basımevi, 1987.
- Somel, Selçuk Akşin. *The Modernization of Public Education in the Ottoman Empire 1839–1908*. Leiden, Boston, Köln: Brill, 2001.
- Sondhaus, Lawrence. *Naval Warfare, 1815–1914*. London & NY: Routledge, 2001.
- Stavrianos, L. S. *The Balkans since 1453*. London: Hurst & Company, 2000.
- Stepanov, Valeriy. “Krymskaya Voina i ekonomika Rossii”, paper submitted to the conference on the Crimean War, organized by the Polish Academy of Sciences, Institute of History, Warsaw, 3–4 October 2007.
- Süer, Hikmet. *Türk Silahlı Kuvvetleri Tarihi. Osmanlı devri. Osmanlı-Rus Kırım Harbi Kafkas Cephesi Harekatı (1853–1856)*. Ankara: Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları, 1986.
- Svechin, Aleksandr Andreyevich. *Evolutsiya Voennogo Iskustva*. 2 vols. Moscow-Leningrad: Voengiz, 1928.
- Şahin, Hasan. “Kırım Harbi (1853–1856) öncesinde Erzurum vilayetinde ve Doğu Anadolu Kafkas sınırında meydana gelen karışıklıklar”, *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi* 9, Erzurum, 1998, pp. 159–164.
- Şener, Abdüllatif. *Tanzimat Dönemi Osmanlı Vergi Sistemi*. Ankara: İşaret, 1990.
- Şimşir, Bilal. “Kırım Savaşı Arifesinde Mustafa Reşid Paşa'nın Yazışmaları”. *Mustafa Reşid Paşa ve Dönemi Semineri. Bildiriler*. Ankara, 13–14 Mart 1985, Ankara: Türk Tarih Kurumu, 1987, pp. 77–91.

- Tansel, Fevziye Abdullah. "Yardıma Koşan Manevi Ordu ve Kırım Harbi (1853–56)". *Kubbealtı Akademi Mecmuası* 16(3), Temmuz 1987, pp. 25–41.
- . "1853–1856 Kırım Harbi'yle İlgili Destanlar", *X. Türk Tarih Kongresi. Ankara: 22–26 Eylül 1986. Kongreye Sunulan Bildiriler*, V. Cilt, Ankara: TTK, 1994, pp. 1977–2009.
- Tarle, Yevgeny Viktorovich. *Krymskaya Voina*. 2 vols. Moscow: Izdatel'stvo AN, 1943, 1950. Moscow: Izografus & Eksmo, 2003.
- Temperley, Harold. "The Last Phase of Stratford de Redcliffe", *The English Historical Review* 47(186), April 1932, pp. 216–259.
- . "Stratford de Redcliffe and the Origins of the Crimean War", Part I, *The English Historical Review* 48(192), October 1933, pp. 601–621. Part II, *ibid.*, April 1934, pp. 265–298.
- . *England and the Near East: the Crimea*. London: Longmans, Green and Co. Ltd., 1936. London: Frank Cass, 1964.
- Timm, Vasily (Georg Wilhelm). *Russkiy Khudozhestvenny Listok*. St. Petersburg, 1853, 1854, 1855, 1856.
- Toledano, Ehud. *The Ottoman Slave Trade and Its Suppression*. NJ: Princeton University Press, 1982.
- Tozlu, Selahattin. "Kırım Harbi'nde Kars'ı Anlatan Kayıp Bir Eser: Muzaffer-Name", *Akademik Araştırmalar* 1(2), Erzurum, Güz 1996, pp. 123–144.
- Troubetzkoy, Alexis. *A Brief History of the Crimean War*. New York: Carroll & Graf, 2006.
- Turgay, A. Üner. "İane-i Cihadiyye: A Multi-Ethnic, Multi-Religious Contribution to Ottoman War Effort", *Studia Islamica* LXIV, pp. 115–124.
- Türkçeldi, Ali Fuat (1867–1935). *Mesâil-i Mühimme-i Siyâsiyye*. 3 vols. Yay. Haz. Bekir Sıtkı Baykal. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 1957–60. Second edition 1987.
- Ubcini, A. [Jean Henri Abdolonyme]. *La Turquie Actuelle*. Paris: Librairie de L. Hachette et Cie, 1855.
- Urquhart, David. *Turkey and Its Resources: Its Municipal Organization, ... Prospects of English Commerce in the East, etc.* London, 1833.
- Velay, A. du. *Türkiye Mali Tarihi*. Ankara: Maliye Bakanlığı Yayınları, 1978.
- Vernadsky, George. *A History of Russia*. Yale: Yale University Press, 1969.
- Wason, David. *Battlefield Detectives: What Really Happened on the World's Most Famous Battlefields*. London: Granada Television Production, 2003.
- Yamauchi, Masayuki. "Sheikh Shamil and the Ottoman Empire in the Period of the Crimean War. Enlightened by the ATASE Archives in Ankara", *Orient* XXII, Tokio, 1986, pp. 143–158.
- Yavuz, Celalettin (Dr. Dz. Kur. Kd. Albay). *Osmanlı Bahriyesi'nde Yabancı Misyönlər*. Kasımpaşa, İstanbul: İst. Dz. İk. Grp. K'lığı Basımevi Müdürlüğü, [2000?].
- Yıldız, Mehmet. "1856 İslahat Fermanına Giden Yolda Meşruyet Arayışları (Uluslararası Baskılar ve Cizye Sorununa Bulunan Çözümün İslami Temelleri)", *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi* 7, İstanbul, Güz 2002, pp. 75–114.
- Yıldız, Netice. "İngiliz Basını ve Arşiv Belgeleri Işığında Kırım Savaşı ile İlgili Bazı Sosyal Etkinlikler", *Tarih ve Toplum* 103, Temmuz 1992, pp. 24–29.
- Zaklitschine, S. de. *Kars et le Général Williams. Réponse au Livre Bleu*. Malta, 1856.
- Zayonchkovskiy, Andrey Medardovich. *Vostochnaya Voina 1853–1856 gg v svyazi s sovremennoy ey politicheskoy obstanovkoy*. Tom I–II. St. Petersburg, 1908–1913. 4 vols. St. Petersburg: Poligon, 2002. 2 vols., vol. II in two parts. Simferopol: Krymskiy Arkhiv, 2005. 2 vols.

Unpublished Doctoral Dissertations and MA Theses

- Akyüz, Fatih. *Kırım Savaşı'nın Lojistiğinde İstanbul'un Yeri*. MA Thesis. Marmara University, 2006. Supervisor: Zekeriya Kurşun.

- Budak, Mustafa. *1853–1856 Kırım Savaşı'nda Kafkas Cephesi*. Doctoral Dissertation. Istanbul University, 1993. Supervisor: Mehmet Saray.
- Kantarıcı, Şenol. *Kars Tabyalarının İnşası*. MA Thesis. Atatürk University, Erzurum 1997. Supervisor: Muammer Demirel.
- Karasu, Cezmi. *Kırım Savaşı Sırasında Osmanlı Diplomasisi (1853–1856)*. Doctoral Dissertation. Ankara University, 1998. Supervisor: Yavuz Ercan.
- Köremezli, İbrahim. *The Place of the Ottoman Empire in the Russo-Circassian War (1830–1864)*. MA Thesis. Bilkent University, Department of International Relations, Ankara, 2004.
- Özcan, Besim. *Rus Donanmasının Sinop Baskını (30 Kasım 1853)*. Doctoral Dissertation. Atatürk University, Erzurum, 1990. Supervisor: Enver Konukçu.
- Şahin, Hasan. *1855 Erzurum Harekatı*. Doctoral Dissertation. Atatürk University, Erzurum, 1995. Supervisor: Enver Konukçu.
- Şimşek, Veysel. *Ottoman Military Recruitment and the Recruit: 1826–1853*. MA Thesis. Bilkent University, Department of History, Ankara, 2005.
- Taşkın, Figen. *Kırım Savaşı'nın Osmanlı İmparatorluğu'na Ekonomik Etkileri ve İaşe Sorunu*. Doctoral Dissertation. Istanbul University, 2007. Supervisor: Toktamış Ateş.
- Türk, İ. Caner. *1853–56 Kırım Harbi Sırasında Osmanlı–İran İlişkileri, Osmanlı Devletine Karşı Rus–İran Gizli Antlaşması*. MA Thesis. Atatürk University, Erzurum, 2000. Supervisor: Hasan Şahin.
- Yapıcı, Hakkı. *Takvim-i Vekayi'de Kırım Harbi (1853–1856)*. MA Thesis. Supervisor: Besim Özcan. Atatürk University, Erzurum, 1999.
- Yıldız, Mehmet. *1856 Islahat Fermanının Tatbiki ve Tepkiler*. Doctoral Dissertation. Supervisor: Kemal Beydilli. Istanbul University, 2003.